

Hoger  
Algemeen  
Voortgezet  
Onderwijs

**Inzenden scores**

Uiterlijk op 30 mei op de daartoe verstrekte optisch leesbare formulieren naar de Citogroep zenden:

- voor de **oude stijl**, per school de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten,
- voor de **nieuwe stijl**, per school de scores van de alfabetisch eerste tien kandidaten.

## 1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de Regeling beoordeling centraal examen vastgesteld (CEVO-94-427 van september 1994) en bekendgemaakt in het Gele Katern van Uitleg, nr. 22a van 28 september 1994.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven en het procesverbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het procesverbaal en de regels voor het bepalen van de cijfers onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.

3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.

5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

## 2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.

2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 punten, zijn niet geoorloofd.

3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:

3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;

3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel;

3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het antwoordmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het antwoordmodel;

3.4 indien één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;

3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;

3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het antwoordmodel anders is aangegeven;

3.7 indien in het antwoordmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord;

3.8 indien in het antwoordmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.

4 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een toets of in het antwoordmodel bij die toets een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof toets en antwoordmodel juist zijn.

Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO.

Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het antwoordmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.

5 Voor deze toets kunnen maximaal 55 scorepunten worden behaald. Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.

6 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.

Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.

De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer (artikel 42, tweede lid, Eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO).

Dit cijfer kan afgelezen worden uit tabellen die beschikbaar worden gesteld. Tevens wordt er een computerprogramma verspreid waarmee voor alle scores het cijfer berekend kan worden.

### 3 Vakspecifieke regels

Voor het vak Nederlands (nieuwe stijl) en Nederlands, leesvaardigheid (oude stijl) HAVO zijn de volgende vakspecifieke regels vastgesteld:

#### 1 Teksten met vragen

1.1 Bij de beoordeling van antwoorden op open vragen worden, gelet op de aard van de opgaven, geen punten afgetrokken voor spelfouten. Voor idiomatische en grammaticale oneffenheden geldt hetzelfde, tenzij het antwoord er minder juist of zelfs fout door wordt.

1.2 Bij enkele open vragen wordt aangegeven dat de kandidaat zich aan een bepaalde antwoordlengte moet houden. Indien de kandidaat bij een dergelijke vraag een antwoord geeft dat inhoudelijk *volledig* goed is en dat *strikt*, dus *zonder enige overschrijding*, binnen de gegeven antwoordlengte valt, wordt daarvoor een extra deelscore van 1 scorepunt toegekend.

#### 2 Samenvatting

2.1 De beoordeling van de samenvatting geschiedt aan de hand van een overzicht van *in de opdracht gevraagde* informatie-elementen.

2.2 Bij het toekennen van het aantal scorepunten aan de informatie-elementen dient gelet te worden op de inhoud, samenhang en formulering:

- Inhoud: de informatie-elementen dienen inhoudelijk correct te worden weergegeven.
- Samenhang: indien de kandidaat een aantoonbaar onjuist verband legt tussen twee informatie-elementen, dient aan één van beide, afhankelijk van de gemaakte fout, geen punten te worden toegekend.
- Formulering: de weergave van de informatie-elementen moet begrijpelijk zijn voor een lezer die de uitgangstekst niet kent.

2.3 De totale aftrek voor incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik in de samenvatting bedraagt maximaal 20% van de te behalen score voor de samenvattingsopgave. In het correctiemodel wordt aangegeven om hoeveel aftrekpunten het precies gaat.

Uitgangspunt is dat de kandidaat een samenvatting moet schrijven in volledige zinnen in correct Nederlands. De aftrek vindt plaats in hele scorepunten.

2.4 Voor een fout in de zinsbouw of het gebruik van telegramstijl in plaats van een volledige zin dient per fout steeds 1 scorepunt te worden afgetrokken.

2.5 Indien de kandidaat drie of meer interpunctiefouten maakt in de hele samenvatting, dient daarvoor maximaal 1 scorepunt te worden afgetrokken. Heeft de kandidaat minder dan drie interpunctiefouten, leidt dat niet tot aftrek.

2.6 Indien de kandidaat slechts één spelfout maakt in de hele samenvatting, leidt dat niet tot aftrek. Maakt de kandidaat twee spelfouten, leidt dat tot aftrek van 1 scorepunt; maakt de kandidaat meer dan 2 spelfouten, leidt dat, ongeacht het aantal spelfouten, tot een maximale aftrek van 2 scorepunten. Woorden die bij herhaling op dezelfde manier fout worden gespeld, hoeven slechts één keer als fout te worden meegeteld.

2.7 Het is de kandidaat toegestaan het genoemde maximumaantal woorden in de samenvattingsopgave met 10% van het aantal toegestane woorden te overschrijden. Indien door de kandidaat het aantal toegestane woorden met meer dan 10% wordt overschreden, worden voor de grotere overschrijding per vijf woorden 2 scorepunten afgetrokken.

#### 4 Antwoordmodel

Antwoorden

Deel-  
scores

*Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 punt toegekend.*

#### Tekst 1 Het taboe op klikken moet blijven bestaan

1 ■ D

##### Maximumscore 1

2  alinea 4

##### Maximumscore 1

3  alinea 6

##### Maximumscore 1

4  alinea 8

##### Maximumscore 2

5  De kern van een goed antwoord:  
Klikken tast het vertrouwen tussen mensen (, de basis van een gezonde samenleving,) aan 1

Indien een goed antwoord niet langer is dan 15 woorden 1

##### Maximumscore 3

6  De kern van een goed antwoord:  
1 De kritiek moet rechtstreeks / niet achter iemands rug om geuit worden 1  
2 De kritiek moet geuit worden vanuit een bepaalde welwillendheid 1

Indien een volledig goed antwoord niet langer is dan 20 woorden 1

##### Maximumscore 3

7  De kern van een goed antwoord:  
1 De klager richt zich (meestal) rechtstreeks tot de veroorzaker van de klacht, de klikker richt zich niet rechtstreeks tot de veroorzaker 1  
2 De klager ondervindt zelf last, de klikker ondervindt (meestal) zelf geen last 1

Indien een volledig goed antwoord niet langer is dan 40 woorden 1

Antwoorden	Deel-scores
<b>Maximumscore 4</b>	
8 <input type="checkbox"/> De kern van een goed antwoord:	
1 Door het uitlokken van aangeven dreigt een verklikkersmaatschappij te ontstaan of:	
klikken tast de verhoudingen tussen mensen aan	
2 Klikken voldoet in een democratie niet aan de kwaliteitseisen van sociale controle	
3 Klikken schendt de privacy / staat op gespannen voet met de Wet Persoonsregistraties	
4 Verzamelde gegevens op basis van klikken zijn niet betrouwbaar of:	
mensen kunnen ten onrechte op een zwarte lijst komen	<u>3</u>
Indien 3 goede bezwaren	<u>2</u>
Indien 2 goede bezwaren	<u>1</u>
Indien slechts 1 goed bezwaar	<u>0</u>
Indien een volledig goed antwoord niet langer is dan 45 woorden	<u>1</u>
<b>Maximumscore 3</b>	
9 <input type="checkbox"/> De kern van een goed antwoord:	
De laatste alinea ondersteunt dit standpunt niet / slechts gedeeltelijk, want daar wordt gesteld dat het instellen van kliklijnen (wel) als uiterste middel gerechtvaardigd kan zijn (op voorwaarde dat er voldoende waarborgen worden geschapen tegen misbruik van de verzamelde gegevens)	<u>1</u>
Indien één van beide antwoordelementen niet juist is of ontbreekt	<u>0</u>
of:	
De laatste alinea ondersteunt dit standpunt, want daar wordt gesteld dat kliklijnen slechts als uiterste middel / bij wijze van (hoge) uitzondering (op de regel) zijn toegestaan	<u>1</u>
Indien één van beide antwoordelementen niet juist is of ontbreekt	<u>0</u>
Indien een volledig goed antwoord niet langer is dan 40 woorden	<u>1</u>
<b>Maximumscore 1</b>	
10 <input type="checkbox"/> constatering	
<b>Maximumscore 1</b>	
11 <input type="checkbox"/> afweging	
<b>Maximumscore 3</b>	
12 <input checked="" type="checkbox"/> A	
<b>Maximumscore 3</b>	
13 <input type="checkbox"/> De kern van een goed antwoord:	
Wytzes gaat ervanuit dat de klikker handelt uit een sterk gevoel voor rechtvaardigheid / het beste voor heeft met iedereen / handelt vanuit prijzenswaardige motieven;	<u>1</u>
Ippel en Crouwers gaan ervanuit dat de klikker (dikwijls) zijn gram wil halen / niet het beste voor heeft / niet gedreven wordt door eerbare motieven	<u>1</u>
Indien een volledig goed antwoord niet langer is dan 30 woorden	<u>1</u>
<b>Maximumscore 2</b>	
14 <input type="checkbox"/> De kern van een goed antwoord:	
Het kind ondervindt zelf last	<u>1</u>
Indien een goed antwoord niet langer is dan 10 woorden	<u>1</u>

Antwoorden	Deel-scores
<b>Maximumscore 2</b>	
15 <input type="checkbox"/> De kern van een goed antwoord: Het kind / de klikker richt zich niet rechtstreeks tot de veroorzaker / doet dit achter de rug van de dader om	<u>1</u>
Indien een goed antwoord niet langer is dan 15 woorden	<u>1</u>
<b>Maximumscore 3</b>	
16 <input type="checkbox"/> De kern van een goed antwoord: Het standpunt in <i>Het taboe op klikken moet blijven bestaan</i> is: kinderen moeten weten dat klikken niet mag	<u>1</u>
Het standpunt in <i>klikken is in het belang van ons allen</i> is: kinderen klikken terecht / zij signaleren onrechtvaardigheid	<u>1</u>
Indien een volledig goed antwoord niet langer is dan 35 woorden	<u>1</u>
<b>Maximumscore 3</b>	
17 <input type="checkbox"/> De kern van een goed antwoord: Het standpunt in <i>Het taboe op klikken moet blijven bestaan</i> is: klikken ondergraaft het wederzijds vertrouwen / tast de basis van de samenleving aan	<u>1</u>
Het standpunt in <i>klikken is in het belang van ons allen</i> is: klikken draagt bij aan een ideale / rechtvaardige samenleving / aan gelijke rechten en plichten voor iedereen	<u>1</u>
Indien een volledig goed antwoord niet langer is dan 40 woorden	<u>1</u>

## Tekst 2 In het spervuur van teksten en tekens

*In een goede samenvatting (maximumscore 20 punten) moeten de onderstaande informatie-elementen opgenomen zijn. Om de scores van de samenvatting per onderdeel te kunnen verwerken, zijn deze afzonderlijke informatie-elementen doorgenummerd van 18 tot en met 20.*

<b>Maximumscore 8</b>	
18 <input type="checkbox"/> Uit een onderzoek (van het SCP) is het volgende gebleken:	<u>1</u>
Nederlanders	<u>1</u>
met name jongeren	<u>1</u>
lezen steeds meer 'functioneel'	<u>1</u>
lezen steeds minder 'uit genoeg'	<u>1</u>
Het deel van de vrije tijd dat Nederlanders aan lezen besteden	<u>1</u>
is gehalveerd / flink afgenomen	<u>1</u>
in veertig jaar	<u>1</u>
<b>Maximumscore 7</b>	
19 <input type="checkbox"/> Kanttekeningen bij het onderzoek / redenen om niet ongerust te zijn:	<u>1</u>
als het onderscheid tussen 'functioneel lezen' en 'lezen uit genoeg' weg zou vallen	<u>1</u>
blijkt dat Nederlanders nog nooit zoveel gelezen hebben (als nu)	<u>1</u>
bij het onderzoek is buiten beschouwing gebleven	<u>1</u>
dat er nog op veel andere manieren wordt gelezen	<u>1</u>
het onderzoek zou (ten onrechte) de (verkeerde) indruk kunnen wekken	<u>1</u>
dat het (ouderwetse) lezen van boeken dood is	<u>1</u>

Antwoorden	Deel-scores
<b>Maximumscore 5</b>	
20 <input type="checkbox"/> Positieve aspecten van de eigentijdse literaire belangstelling:	<u>1</u>
de verkoop (van het literaire boek) stijgt / het boek vliegt over de toonbank	<u>1</u>
er is veel aandacht voor literatuur op de televisie	<u>1</u>
het aanbod is ‘breed toegankelijk’	<u>1</u>
en (steeds meer) ‘op maat’	<u>1</u>
21 <input type="checkbox"/> <b>Regeling met betrekking tot incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik<sup>1)</sup></b> Voor fouten met betrekking tot incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik kunnen in totaal maximaal 4 hele scorepunten worden afgetrokken. De toepassing van de aftrekregeling kan overigens nooit leiden tot een negatieve score bij deze samenvattingsopgave. De minimumscore voor de opdracht is 0 punten. Zie Vakspecifieke regel 2 voor exacte aanwijzingen omtrent de aftrek.	
22 <input type="checkbox"/> <b>Regeling met betrekking tot woordgrensoverschrijding van de samenvatting<sup>1)</sup></b> Voor de eerste overschrijding met 18 woorden dienen geen scorepunten te worden afgetrokken. Voor elke volgende overschrijding dienen per 5 woorden steeds 2 scorepunten te worden afgetrokken tot een maximum van 16 scorepunten. De toepassing van de aftrekregeling kan nooit leiden tot een negatieve score bij deze opgave. De minimumscore voor de opdracht is 0 punten.	
<i>Schematisch:</i> 181 – 198: 0 scorepunten aftrek; 199 – 203: 2 scorepunten aftrek; 204 – 208: 4 scorepunten aftrek; 209 – 213: 6 scorepunten aftrek; 214 – 218: 8 scorepunten aftrek; et cetera, tot een maximale aftrek van 16 punten.	

**Einde**

noot 1

Bij positie 21 en 22 van het ‘Formulier voor de corrector’ dienen de eventuele aftrekpunten aangegeven te worden als een positief getal. Heeft een kandidaat bijvoorbeeld 3 aftrekpunten vanwege incorrect taalgebruik, noteert u bij positie 21 een 3. Indien er geen sprake is van aftrek, dient een 0 te worden ingevuld.